

Respect voor de natuur

drs. F. Matser – kolonel van de militair psychologische en sociologische dienst*

Respect is tegenwoordig een modewoord. We moeten iedereen met respect behandelen, ook onze tegenstander. En op zich is daar niets tegen. Ook moeten we respect hebben voor de natuur, en ook daar is onomstotelijk veel voor te zeggen. De laatste ontwikkeling op dat gebied is de oprichting van een nieuw 'paars' dienstvak. Het dienstvak van de Militaire Ecologische en Biologische Dienst, de MEBD. Begin dit jaar werd ik door de hoofddirecteur Personeel verzocht of ik daar als projectleider aan de slag wilde, en nu is het moment aangebroken dat we de eerste officieren gaan aanstellen en ook in de publiciteit willen treden.

Hoewel ik niet uitsluit dat we hiervoor binnen Defensie ook enige kennis in huis hebben, ging mijn gedachte aanvankelijk vooral uit naar de kennis die aanwezig is buiten onze organisatie. Om die reden heb ik in het afgelopen seizoen met meer dan gemiddelde belangstelling de KRO-serie 'Boer zoekt vrouw' gevolgd. Jonge, vrijgezelle boeren leken mij een goede doelgroep, en inmiddels heb ik uit de talrijke afgevallen amoureuze agrariërs enkele zeer geschikte kandidaten kunnen vinden. Met hen heb ik de eerste stappen gezet op de ongetwijfeld lange weg om de defensieorganisatie meer ecologisch-biologisch bewust te maken.

Met een kleine kern van amoureuze getormenteerde agrariërs ben ik een paar maanden geleden aan de slag gegaan en ik wil u graag iets vertellen van onze eerste – zeer positieve – bevindingen. Zo wisten we een zeldzamer termietenstam te redden van de verdelging. Deze termieten waren meegekomen met een van

onze militairen die teruggekeerd was uit Afrika en ze hadden zich, vanuit zijn plunjebaal, vruchtbaar ontwikkeld in de kelder van het Haagse kerndepartement.

Het bleek om een uiterst zeldzame termiet te gaan, die ook in Afrika bijna is uitgestorven: de *Termitus Bureaucraticus Majores*. Maar binnen de muren van ons ministerie blijkt hij uitstekend te gedijen. Nadat ik de nodige tegenwerking heb overwonnen van de medewerkers van de Dienst Vastgoed Defensie, is nu toch het enige juiste besluit genomen om de hele verbouwing van het ministerie enige jaren te vertragen, zodat de kolonie zich goed kan ontwikkelen. De verwachting is dat de kolonie na 2012 stabiel genoeg zal zijn om haar te 'herhuisvesten' in het land van oorsprong. Hiervoor is inmiddels op de meerjarige begroting zeven miljoen euro uitgetrokken.

Een ander project dat ons met trots vervult, is redding van de ondergang van de bruingeblokte zandhagedis. Deze inmiddels zeer zeldzame rakker bleek een aantal nesten te hebben aangelegd in de oefenterrein waar de Open Dagen van een van onze krijgsmachtdelen was voorzien. Hierbij moet worden opgemerkt dat – tegen mijn advies in – niet de hele serie Open Dagen werd afgelast. Dat vond ik zelf wel jammer en ook een vorm miskennis door onze organisatie van dit unieke beestje. Ik meen hieruit wel op te kunnen maken dat het gedachtegoed van ons nieuwe dienstvak nog niet in alle haarvaten van de organisatie volledig leeft.

Kortom, er is nog veel zendingswerk te doen en er liggen mooie uitdagingen voor de leden van dit nieuwe dienstvak. Dit inzicht inspireerde

* Op deze plaats vindt u afwisselend een bijdrage van kolonel (KL) Frans Matser en luitenant-kolonel der mariniers Marc Houben.

mij tot het schrijven van deze bijdrage. Gelukkig werd overigens wel besloten, ten koste van enige miljoenen euro's, het hele oefenterrein een meter diep af te graven om zo het zeldzame diertje met nesten en al over te brengen naar de hoge Veluwe, alwaar zij nu dagelijks door zorg van Defensie worden bijgevoerd, zodat ze de traumatische gevolgen van de verhuizing hopelijk goed zullen doorstaan.

Zoals u ongetwijfeld weet reageert de zandhagedis namelijk op verstoring van zijn rust door zich terug te trekken in zijn nest en niet meer op voedseljacht te gaan. Een eigenschap die de instandhouding van de soort in het overbevolkte Nederland zeker niet ten goede komt. Maar dat terzijde. Deze bijvoedertaak heeft luchtmobiele brigade met veel enthousiasme op zich genomen; een eenheid die zich, zoals u weet, zeer nauw met de natuur verbonden voelt.

Als laatste heldendaad wil ik graag melding maken van het stilleggen van de bedrijfsvoering van een van onze transportbataljons. Daar had zich onder een geparkeerde viertonner van het type YA 4440 een volstrekt unieke biotoop ontwikkeld, waarbij het samengaan van zuring, de bontgeklepte bosmier, afgewerkte dieselolie en de groene bolpapaver tot een werkelijk unieke combinatie van planten en dieren leidde.

Natuurlijk was het volstrekt logisch dat ten gevolge hiervan alle op de parkeerplaats staande voertuigen een rijverbod kregen opgelegd. U weet immers hoe funest de trillingen van dieselmotoren voor de papaver zijn en hoe levensgevaarlijk de uitlaatgassen van voertuigen zijn voor de bosmieren in het algemeen en de bontgeklepte bosmier in het bijzonder.

Dat hierdoor, vanwege gebrek aan transportcapaciteit, de geplande schietserie naar Bergen Hohne als voorbereiding op de volgende SFIR-rotatie geen doorgang kon vinden, is in het licht van deze unieke vondst een volstrekt onbelangrijk detail.

Er schijnen mensen te zijn die vinden dat we bij Defensie doorschieten met deze geweldige initiatieven, maar die hebben volstrekt niets begrepen van de essentie van een moderne militaire organisatie. Dit is uw kans om uw verbondenheid met de natuur te tonen en ons te steunen.

Nu u aan de hand van bovenstaande voorbeelden een goed idee heeft gekregen van de zegenrijke werkzaamheden die ons dienstvak ter hand gaat nemen, wil ik diegenen van u die kennis hebben van de natuur en die onze militaire ecologie liefhebben, graag oproepen om zich aan te melden voor ons nieuwe dienstvak.

Ik heb nog enige vacatures, omdat helaas op het laatste moment enkele boeren met ernstige PTSS-verschijnselen tengevolge van liefdesverdriet zijn afgehaakt. Ik heb daarom in overleg met de personeelsdiensten besloten om toch ook in onze eigen organisatie rond te kijken. De oproep voor omscholing zal binnenkort worden gepubliceerd in de vacaturebank van Peoplesoft en ter ondersteuning zal een advertentiecampagne in de defensiebladen worden gelanceerd. Wilt u meer weten, kijk dan op: www.mindef.militaireecologischcheenbiologischdienst.nl.

P.S. Wij zijn nog op zoek naar een logo. U kunt voorstellen insturen naar de redactie van dit blad. Alvast bedankt. ■